

Mahlers trea

Malmö SymfoniOrkester

Rafael Payare, dirigent

Maria Forsström, mezzosopran

Damkör ur Vokalensemblen VOS (fd

Malmö Live Vokalensemble)

Robert Bennesh, körinstudering

Köbenhavns Drengekor

Ebbe Munk, körinstudering

PROGRAM

Mahler Symfoni nr 3 i d-moll

Torsdag 17 maj kl. 19.00

Lördag 19 maj kl. 14.00

Speltid: 1 timme 45 minuter inkl. paus

Gustav Mahlers omfattande tredje symfoni (den längsta av dem alla) är uppdelad i sex satser och kräver både mezzosopran, dam- och gosskör.

Mahler lånar tematiskt material av sig själv genom att föra in melodiska element från sina sånger med text ur tyska folkvisesamlingen Des Knaben Wunderhorn. En kompletterande inspirationskälla var Friedrich Nietzsche. Det fanns en sjunde sats på skisstadiet, men Mahler fann sitt verk långt nog och återanvände i stället material ur denna sats i sin fjärde symfoni.

Mahlers längsta symfoni

Mahlers Symfoni nr 3 är den längsta av hans tio. Med ett stort instrumentuppbåd med bland annat fyrdubbla träblåsinstrument, åtta horn, omfattande slagverk, altsolo, dam- och gosskör, två harpor och en stor stråkorkester, målar den 33-årige Mahler med breda penseldrag fram sin mäktiga symfoni där naturens berättelser står i fokus.

Första satsen illustrerar sommarens intåg och följs i tur och ordning av blommornas och ängarnas, djurens och skogens, nattens, morgonklockornas och slutligen kärlekens berättelse, vilken avslutar verket långsamt och rofyllt i den hymnlika sjätte satsen. Den inledande satsen är en halvtimme lång och avslöjar upphovsmannen genom den tydliga kopplingen till symfonisk marsch, något Mahler gärna använde i sina verk. Andra satsen lyfter fram ett annat av Mahlers kännetecken, folkmusiken, som tar plats i en ljus menuett som bildar stor kontrast till inledningssatsen. Tredje satsen, ett scherzo, handlar om en död gök, men med en komisk twist. Sats fyra är långsam och mystifierad genom Mahlers tonsättning av Nietzsches "Midnattssång". Femte satsen utgör med sin lustighet

och käckhet en fin kontrast till de långsamma omgivande satserna. Dam- och gosskören kommer till sin rätt i denna sats, där imitation av kyrkklockor också förekommer som exotiskt inslag.

Mahler var sin tids ledande tonsättare och dirigent. Hans tio symfonier och chefskap för Wiener Philharmoniker, Wiener Staatsoper, New York Philharmonic Orchestra och Metropolitan gjorde honom till en kulturell centralfigur.

Medverkande

Rafael Payare, dirigent

El Sistema i Venezuela är ett av vår tids stora musikaliska under. Payare har, liksom Dudamel och många andra, vuxit upp i Venezuela och deltagit i El Sistemas framgångsrika utvecklingsprogram i musik för barn. Han studerade också tidigt dirigering för grundaren Abreau. Under sina inledande musikår var Payare hornist i Simón Bolívar Orchestra och turnerade med dirigenter som Claudio Abbado och Simon Rattle. Payare är chefsdirigent och konstnärlig ledare för Ulster Orchestra i Belfast, Nordirland och har redan gjort prestigefulla debuter med Wiener Philharmoniker, London Symphony Orchestra, Chicago Symphony Orchestra och München Filharmoniker. År 2012 vann han Malko International Conducting Competition, i TV av miljoner människor i Europa. Som musiker begränsar hon sig inte till att framträda som solist med orkester. Hon spelar också mycket kammarmusik, leder kammarorkestrar och kammarmusikfestivaler och ger recitaler. Hennes samarbete med pianisten Roland Bräutigam är bara ett exempel. Dessutom är hon sedan 2012 professor i violin, viola och kammarmusik vid Luzern University of Arts.

Maria Forsström, mezzosopran

Med en genrebredd från barock till nutida musik, som romans- och operasångerska, har Forsström etablerat sig som en efterfrågad solist. Hennes kunskap om stil och källforskning gör att hon även anlitas som körpedagog för att arbeta med klangutveckling. Forsström har framträtt med orkestrar som Mahler Chamber Orchestra och Orchestra dell'Accademia di Santa Cecilia.

I en intervju har Maria Forsström berättat detta om sin barndom: "När jag var sju år ville jag bli operasångerska. Jag kunde Bergmans uppsättning av Trollflöjten utantill. Att på "Roliga timmen" i mellanstudiet spela upp hemkokta scener ur operalitteraturen, med mig själv som både orkester och sångare inför förvånade klasskamrater, var fullkomligt självklart. Ingen fattade, men jag hade väldigt roligt själv, haha!"

Tysk originaltext

Fjärde satsen

Text från Friedrich Nietzsches Also sprach Zarathustra: "Midnattssången"

O Mensch! Gib Acht!
Was spricht die tiefe Mitternacht?
"Ich schlief, ich schlief—,
aus tiefem Traum bin ich erwacht:—
Die Welt ist tief,
und tiefer als der Tag gedacht.
Tief ist ihr Weh—,
Lust—tiefer noch als Herzeleid.
Weh spricht: Vergeh!
Doch all' Lust will Ewigkeit—,
—will tiefe, tiefe Ewigkeit!"

Femte satsen

Text från Des Knaben Wunderhorn

Es sungen drei Engel einen süßen Gesang,
mit Freuden es selig in dem Himmel klang.
Sie jauchzten fröhlich auch dabei:
daß Petrus sei von Sünden frei!
Und als der Herr Jesus zu Tische saß,
mit seinen zwölf Jüngern das Abendmahl aß,
da sprach der Herr Jesus: "Was stehst du denn hier?
Wenn ich dich anseh', so weinst du mir!"
"Und sollt' ich nicht weinen, du gütiger Gott?
Ich hab' übertreten die zehn Gebot!
Ich gehe und weine ja bitterlich!
Ach komm und erbarme dich über mich!"
"Hast du denn übertreten die zehen Gebot,
so fall auf die Knie und bete zu Gott!
Liebe nur Gott in all Zeit!
So wirst du erlangen die himmlische Freud'."
Die himmlische Freud' ist eine selige Stadt,
die himmlische Freud', die kein Ende mehr hat!
Die himmlische Freude war Petro bereit't,
durch Jesum und allen zur Seligkeit.

Svensk översättning

Fjärde satsen

O Människa! Tag dig i akt!
Vad talar väl den djupa midnatt?
"Jag sov, jag sov -,
ur en djup dröm jag vaknat upp: -
Världen är djup,
ja djupare än dagen trott.
Djup är dess smärta -,
lust - djupare än hjärtesorg.
Smärtan talar: Gå under!
Dock: all lust önskar evighet -,
den önskar djup, djup evighet!"

Femte satsen

Där sjöngo tre änglar en underbar sång,
med glädje i himlen det saligt ljud.
De jublade också av glädje därvid:
att Petrus var från synden fri!
Och när Herren Jesus till bords där satt,
med sina lärjungar tolv nattvarden åt,
då talade Jesus: "Varför står du här?
Du gråter mot mig, när jag på dig ser!"
"Och skull' jag ej gråta, du gode Gud?
Jag överträtt har dina tio bud!
Jag går här och gråter ju bitterligt!
Ack kom och förbarma dig över mig!"
"Och har du då överträtt tio Guds bud,
så fall ner på knä och bed du till Gud!
Älska blott Gud i all din tid!
Då skall du nå fram till den himmelska fröjd."
Den himmelska fröjd är en salig stad,
den himmelska fröjd ingen ände har!
Den himmelska fröjd var åt Petrus beredd
av Jesus, och alla till salighet.